

**Jautājumi-atbildes saistībā ar 2018. gada 18. oktobra vadošās iestādes (VI) skaidrojumiem
par 2007.-2013.gada plānošanas perioda pēcuzraudzību**

Nr. p.k.	Iestāde	Skaidrojumu punkts	Komentārs	VI skaidrojums
1	VARAM	1. punkts	<p>1. Lūdzam VI skaidrot, kurš normatīvais dokuments paredz, ka AI 2007.-2013.gada plānošanas periodā īstenoto projektu pēcuzraudzībai jāpiemēro vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, kuras attiecināmas uz 2014.-2020.gada plānošanas periodu.</p> <p>2. Vienlaicīgi lūdzam skaidrot AI rīcību gadījumā, ja projektu ietvaros ir bijis konstatējums līdz 18.10.2018. un ja (iespējams) būs konstatējumus pēc 18.10.2018., skaidrojot piemērojamo vadlīniju par finanšu korekcijām versiju.</p>	<p>VI skaidrojumi nenosaka 2007. - 2013. gada plānošanas perioda projektiem piemērot finanšu korekciju pēc VI vadlīnijām Nr.2.7.¹.</p> <p>2007. - 2013. gada plānošanas perioda projektiem gadījumos, kad ir jāizvērtē finanšu korekcijas piemērošana, tā ir piemērojama atbilstoši VI vadlīnijām Nr.10.10.².</p> <p>Katrs gadījums ir vērtējams individuāli un, izvērtējot situāciju par projekta izvirzītā mērķa un rādītāja daļēju sasniegšanu, aicinām <u>izskatīt arī tos situāciju aprakstus, kas ir pieejami vadlīnijās Nr.2.7., lai rastu labāku izpratni un izvērtētu nepieciešamību, vai finanšu korekcija vispār ir piemērojama.</u></p> <p>Datums 18.10.2018. nav jāuzskata par atskaites datumu, līdz/no kura vērtēt konstatējumus projektā. Šis ir datums, kurā VI publicēja skaidrojumus par 2007. - 2013. gada plānošanas perioda pēcuzraudzības jautājumiem.</p>
2	VARAM	2. punkts	<p>1. Lūdzam VI sniegt detalizētu skaidrojumu, kādas aktivitātes no 2007.-2013.gada plānošanas perioda ir vērtējamas un uzraugāmas kā komercdarbības atbalsts.</p>	<p>2007. - 2013. gada plānošanas perioda aktivitātes, kurās ir piemērojami valsts atbalsta nosacījumi, ir atrodamas ES fondu tīmekļa vietnē www.esfondi.lv → Iepriekšējie periodi → 2007.-2013.g. plānošanas periods → Ieviešana → Vadlīnijas, metodikas un skaidrojumi → Komercdarbības atbalsts (http://www.esfondi.lv/komercdarbibas-atbalsts-es-fondu-projektos).</p> <p>Zem tabulas ir trīs excel datu faili par katru 2007. - 2013. gada plānošanas perioda darbības programmu un aktivitātēm, uz kurām attiecināmi valsts atbalsta nosacījumi saskaņā ar FM rīcībā esošo informāciju. Aicinām izskatīt un sazināties ar VI gadījumā, ja iestādes rīcībā ir cita informācija vai neskaidrības par kādu konkrētu aktivitāti vai ierakstu tabulās.</p>

¹ VI vadlīnijas Nr.2.7. "Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2014.-2020. gada plānošanas periodā"

² VI vadlīnijas Nr.10.10. "Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu Eiropas Savienības struktūrfondu, Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta, Latvijas un Šveices sadarbības programmas finansētajos projektos"

	<p>2. Sniegt informāciju, kādus projektus turpmāk varēs definēt kā peļņu nesošus projektus. Ņemot vērā, ka AI pārraudzībā īstenotajiem projektiem, kuriem pēcuzraudzības procesā tiek uzraudzīti ieņēmumi, tarifi, naudas plūsma u.c., līdz šim tika definēti kā peļņu nesošie projekti, kuru ietvaros tiek nodrošināta tāda sabiedrisko pakalpojumu sniegšana, piemēram, kā ūdenssaimniecība, atkritumu apsaimniekošana, bet pēc VI ieteikuma, ir jauns veids projektu definēšanai – projekti komercdarbības atbalstam. AI neatbalsta VI ieteikumu, ka turpmāk projektiem, uz kuriem ir attiecināmi komercdarbības atbalsta nosacījumi, ir jāvērtē izmaiņas, ja tās ir vairāk kā 20% apmērā no infrastruktūras gada jaudas, piemēram, gūtajiem ieņēmumiem gada ietvaros, jo AI jau vairāk kā trīs gadu garumā piemērojusi metodiku, ka būtiskas izmaiņas/atkāpes, piemēram, gūtajiem tūrajiem ieņēmumiem (saimnieciskā darbība) pret projektā plānoto, ir uzskatāmas, ja izmaiņas ir vairāk kā 10% apmērā (atbilstoši Vadlīnijām Nr.10.10, 2.pielikuma 8.punkts), attiecīgi, jaunā pieeja būtiski ietekmēs AI paveikto līdz 18.10.2018., kas līdz šim ir nodrošinājusi sekmīgu, disciplinētu, vienotu, detalizētu, skaidri definētu pieeju un veicamos pasākumus, lai nodrošinātu pēcuzraudzības procesu par saviem pārziņā esošajiem projektiem</p>	<p>Attiecībā uz peļņu nesošiem projektiem nav mainīts regulējums par to, kas ir projekti, kuros gūst ieņēmumus. Tas ir noteikts Regulas Nr. 1083/2006³ 55. panta 1. punktā.</p> <p>Savukārt VI skaidrojumu 2. punkta redakcijā ir sniegta informācija par <u>iespējamām situācijām, kādas varētu izveidoties projektos, t.i.:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) projekti, kuros tiek gūti ieņēmumi, bet uz tiem nav attiecināms komercdarbības atbalsta regulējums (projekta ietvaros netiek paredzēta komercdarbības atbalsta sniegšana un nebija paredzēta papildinošās saimnieciskās darbības 20% apmērā veikšana, jo tāda iespēja 2007.-2013.gada plānošanas perioda periodā netika pieļauta no Eiropas Komisijas puses). Šādos projektos ir jāturpina darbības atbilstoši noslēgtajam projekta līgumam līdz tā pēcuzraudzības beigām. 2) projekti, kuros tiek gūti ieņēmumi un kuros publiskais finansējums kvalificējas kā komercdarbības atbalsts. Šādos projektos ir jāturpina darbības atbilstoši noslēgtajam projekta līgumam; 3) gadījumi, kad projektā nebija plānoti nekādi ieņēmumi (projekts nav saistīts ar saimnieciskās darbības veikšanu), taču pamatotu apstākļu dēļ ir ieviestas izmaiņas projektā un projekta īstenotājs vēlas izmantot projekta rezultātā izveidoto ar saimniecisko darbību nesaistīto infrastruktūru savai saimnieciskai darbībai. Tādā gadījumā viena no iespējām ir pieļaut papildinošu saimniecisku darbību projektā 20% apmērā no infrastruktūras gada jaudas platības, laika vai finanšu izteiksmē: <ol style="list-style-type: none"> a) attiecīgi, ja projektā tiek veikta vai ir plānota papildinoša saimnieciskā darbība un tā nepārsniedz minētos 20%, publiskā finansējuma piešķiršana tādām projektam nekvalificējas kā komercdarbības atbalsts, taču ir jānodrošina projekta uzraudzība un attiecīga dokumentācijas saglabāšana projekta infrastruktūras amortizācijas laikā. b) ja projektā tiek veikta vai ir plānota papildinoša saimnieciskā darbība un tā pārsniedz minētos 20%, tad VI skaidrojumos ir aprakstītas iespējamās situācijas/scenāriji turpmākai rīcībai. <p>VARAM gadījumā projektiem, kuriem pēcuzraudzības laikā turpina uzraudzīt ieņēmumus, tarifus, naudas plūsmu u.c., ir jāturpina šo ieņēmumu uzraudzība</p>
--	---	--

³ Padomes Regula (EK) Nr. 1083/2006 (2006. gada 11. jūlijs), ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1260/1999

			atbilstoši spēkā esošajam komercdarbības atbalsta regulējumam, ja vien nepastāv citas būtiskas izmaiņas projektā pilnā vai daļējā apmērā.
LM		3. 3.punkta “a” apakšpunktā minētajām atsevišķām jomām, norādot, kādās jomās (izņemot Regulas Nr. 651/2014 preambulas 49. rindkopā minētās pētniecības infrastruktūras ietvaros) atļauts veikt papildinošu saimniecisku darbību	Papildinošu saimniecisku darbību līdz 20% apmērā no infrastruktūras gada jaudas platības, laika vai finanšu izteiksmē var veikt jebkurā jomā, ja vien tiek izpildīti visi kritēriji atbilstoši EK paziņojuma par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktā minēto valsts atbalsta jēdzienu C/2016/2946 207. punktam. VI skaidrojumā ir minēti tikai atsevišķi piemēri par zināmajām jomām, kurās tiek veikta papildinoša saimnieciska darbība.
		4. Analogijas piemērošanas gadījumiem, kad valsts atbalsta regulējuma (piemēram, Regulas Nr. 651/2014) nosacījumi būtu jāievēro projektos, kas netiek klasificēti kā saimnieciskās darbības projekti	Komercdarbības atbalsta (valsts atbalsta) regulējums attiecas tikai uz saimnieciskas darbības projektiem, kuriem sniegts komercdarbības atbalsts. Atbildīgā iestāde (atbalsta programmas izstrādātājs) var paredzēt atsevišķas komercdarbības atbalsta regulējuma, piemēram, regulā Nr. 651/2014 ⁴ ietvertās, prasības arī tādu projektu finansēšanai, kas nav saistīti ar saimniecisku darbību. Piemēram, sniedzot finansējumu projektiem, kuros netiek veikta saimnieciskā darbība, pārbauda, vai nav konstatējamas grūtībās nonākušas saimnieciskās darbības veicēja pazīmes. Šādos gadījumos atsevišķu komercdarbības atbalsta regulējuma prasību iekļaušana normatīvajā aktā ir brīva atbildīgās iestādes izvēle, un atbildīgajai iestādei arī būtu jānosaka sekas, kas rodas, neievērojot konkrēto prasību.
		5. Septītajā zemspētras atsaucē lietoto apzīmējumu “projekta dzīves cikls”, norādot, kādu periodu tas ietver (pēcuzraudzības periodu, infrastruktūras lietderīgās izmantošanas (amortizācijas) laiku vai tikai projekta īstenošanas laiku)	Projekta dzīves cikls ir projekta infrastruktūras amortizācijas periods, kas ir projekta pamatlīdzekļu un ilgtermiņa ieguldījumu (amortizējamo projekta pamatlīdzekļu) derīgās lietošanas laiks. Pārskata periodi dažādiem projektiem 2014. - 2020. gada periodam ir norādīti Komisijas deleģētās regulas Nr.480/2014 ⁵ I pielikumā. Šīs regulas I pielikumā norādītos periodus būtu jāņem vērā arī veicot pēcuzraudzību projektiem, kuri atbalstīti 2007. – 2013. gada periodā un kuros tiek veikta papildinoša saimnieciska darbība. Attiecīgi, ja tiek veiktas izmaiņas projektā, piemērojot papildinošu saimniecisku darbību, tad šīm izmaiņām ir jābūt atbilstošām nacionālajiem normatīviem, tādējādi MK noteikumu grozījumos un projekta līguma grozījumos būtu jāparedz nosacījumi par papildinošas saimnieciskas darbības iespēju, projekta amortizācijas laiku un dokumentācijas uzglabāšanu.

⁴ Komisijas regula (2014. gada 17. jūnijs) Nr. 651/2014 ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu

⁵ Komisijas deleģētās regula (2014. gada 3. marts) Nr. 480/2014 ar kuru papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu

3	VARAM	4. punkts	<p>1. Lūdzam VI sniegt papildus informāciju, no kāda finanšu avota tiks finansēta projektu uzraudzība tiem projektiem, kuriem dzīves cikls ir ilgāks par 30 gadiem.</p>	<p>Projektu uzraudzība, t.sk. arī 2007. - 2013. gada plānošanas perioda pēcuzraudzības funkcijas, pilnā vai daļējā apmērā var tikt finansētas no tehniskās palīdzības līdzekļiem, kamēr vien pietiekamā apjomā ES fondu tehniskās palīdzības līdzekļi ir pieejami Latvijai un iestādei. Gadījumā, kad ES fondu tehniskās palīdzības finansējums nav pieejams, AI/SI jānodrošina projektu uzraudzības pasākumi no saviem finanšu resursiem.</p>
			<p>2. Sniegt skaidrojumu, kāds normatīvais akts nosaka, ka projekta dokumentācijas uzglabāšanu ir jānodrošina visa projekta dzīves cikla laikā, t.sk. pēc 2007.-2013.gada plānošanas perioda noslēgšanas termiņa.</p>	<p>Nosacījums saglabāt projekta dokumentāciju visu projekta amortizācijas periodu ir attiecināms tikai uz papildinošas saimnieciskas darbības principa piemērošanu. Šis nosacījums izriet no EK skaidrojumiem, kas ir pieejami EK informatīvajā sistēmā "The state aid WIKI". Kā EK skaidro 18.12.2015. vienā no savām atbildēm "The state aid WIKI": <i>"Insofar as the eligible costs are the investments costs relating to the construction or upgrade of [...] infrastructures, the period to be considered for the purpose of monitoring the share of the overall annual capacity that is used for economic activities would be the depreciation period of the relevant assets."</i> Attiecīgi, lai nodrošinātu projekta uzraudzību tā amortizācijas periodā, dokumentu glabāšana šajā periodā ir pašsaprotama.</p>
4	LM	-	<p>Papildus, lai savlaicīgi nodrošinātu vienotu izpratni par projektu pēcuzraudzību un Eiropas Savienības fondu vadībā iesaistīto iestāžu veicamajām funkcijām, aicinām vadošo iestādi sagatavot skaidrojumus par 2014.-2020. gada plānošanas perioda projektu pēcuzraudzību, ietverot informāciju par nosacījumiem, kas jāievēro projektos (t.sk. projektos, kas neklasificējas kā saimnieciskās darbības projekti).</p>	<p>Atsevišķus skaidrojumus par 2014 - 2020. gada plānošanas perioda pēcuzraudzības jautājumiem vadošā iestāde šobrīd neplāno izstrādāt, jo visa informācija par nosacījumiem, kuri jāievēro projektos, ir noteikti 2014-2020. gada perioda ES fondu normatīvajos aktos. Par konkrētiem jautājumiem vai neskaidrībām aicinām sazināties ar Centrālās finanšu un līguma aģentūras pārstāvjiem.</p>